

Zitting 1981

15 974

Wijziging van de Beginselenwet voor de kindbescherming en andere wetten in verband met de verlaging van de leeftijd waarop volgens het Burgerlijk Wetboek de meerderjarigheid wordt bereikt tot achttien jaar

Nr. 8

BIJLAGEN BIJ DE MEMORIE VAN ANTWOORD

Bijlage 1

Ontwerp-Besluit van 198 , houdende wijziging van het Uitvoeringsbesluit kindbescherming (voortgezette hulpverlening)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Justitie van 198 , Stafafdeling Wetgeving Privaatrecht, nr. ;

Gelet op de artikelen 10a en 32 van de Beginselenwet voor de kindbescherming;

De Raad van State gehoord (advies van 198 , nr.);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Justitie van 198 , Stafafdeling Wetgeving Privaatrecht, nr. ;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Aan titel V van het Uitvoeringsbesluit kindbescherming wordt een afdeling toegevoegd, luidende:

AFDELING VI

Voortzetting van verblijf, verzorging en opleiding

Artikel 143a

1. De op grond van een maatregel van justitiële kindbescherming uit huis geplaatste minderjarige, die voortzetting of wijziging van deze hulpverlening met ingang van het bereiken van de leeftijd van achttien jaren wenst, kan aan Onze Minister het verzoek daartoe doen.

2. Het verzoek moet worden gedaan uiterlijk twee maanden voordat de minderjarige de leeftijd van achttien jaren zal hebben bereikt. In bijzondere gevallen kan ook het later gedane verzoek in behandeling worden genomen.

Artikel 143b

1. Het verzoek dient te worden gesteld op een door Onze Minister vastgesteld formulier, dat door de plaatsende instantie aan de minderjarige ter

beschikking wordt gesteld. De plaatsende instantie is de minderjarige zo nodig behulpzaam bij de invulling van het formulier.

2. Het verzoek gaat vergezeld van een advies van de plaatsende instantie, waarin wordt uiteengezet of voortzetting of wijziging van het verblijf, de verzorging of de opleiding wenselijk of noodzakelijk kan worden geacht. Indien de minderjarige in een inrichting verblijft, wordt bij het verzoek tevens een door tussenkomst van de plaatsende instantie verkregen advies van het hoofd van die inrichting overgelegd.

3. De plaatsende instantie verstrekt Onze Minister desgevraagd alle ter zake dienende inlichtingen ter beoordeling van het verzoek.

Artikel 143c

1. Onze Minister beslist zo spoedig mogelijk op het verzoek.

2. Indien het verzoek geheel of voor een gedeelte wordt ingewilligd, wordt in de beslissing vermeld voor voortzetting van welke hulpverlening aan de plaatsende instantie subsidie in de kosten dan wel machtiging om de kosten van de hulpverlening in uitgaaf te stellen, wordt verleend.

3. In geval van inwilliging van het verzoek bepaalt Onze Minister de duur van de hulpverlening waarvoor hij subsidie dan wel machtiging verleent, op een termijn van ten hoogste één jaar, die hij op verzoek telkens met ten hoogste één jaar kan verlengen of op een eerder tijdstip kan doen eindigen. In geval van een verzoek om verlenging, alsmede in geval van een verzoek tot wijziging van een reeds voortgezette hulpverlening, waarvoor subsidie dan wel machtiging is verleend, zijn het eerste en tweede lid van dit artikel en de artikelen 143a en 143b van overeenkomstige toepassing.

4. Indien niet tijdig op een verzoek als in de vorige leden bedoeld is beslist, geldt dit als ingewilligd tot het tijdstip waarop Onze Minister zijn beslissing heeft genomen.

5. Voor voortzetting van de hulpverlening welke valt na de dag waarop de meerderjarige de leeftijd van een en twintig jaren bereikt of eerder in het huwelijk treedt wordt geen subsidie dan wel machtiging verleend.

6. Van de inwilliging van een in dit artikel bedoeld verzoek stelt Onze Minister het bestuur van de gemeente waar de betrokkene in het bevolkingsregister is opgenomen in kennis.

Artikel 143d

Indien de hulpverlening wordt beëindigd voor het tijdstip tot hetwelk subsidie in de kosten is toegekend dan wel een machtiging tot het in uitgaaf stellen van de kosten is verleend, stelt de plaatsende instantie Onze Minister onverwijld met die beëindiging in kennis.

Artikel 143e

Indien de in deze afdeling bedoelde voortgezette hulpverlening is beëindigd wordt bij een hervatting van de hulpverlening geen subsidie in de daaraan verbonden kosten of een machtiging tot het in uitgaaf stellen van die kosten meer verleend.

ARTIKEL II

Indien ten tijde van de inwerkingtreding van dit besluit de minderjarige, die op grond van de maatregel van justitiële kindbescherming uit huis is geplaatst, de leeftijd van achttien jaren reeds heeft bereikt of binnen zes maanden zal bereiken, zijn de artikelen 143a-143e van het Uitvoeringsbesluit kindbescherming van overeenkomstige toepassing, met dien verstande, dat het in artikel 143a bedoelde verzoek moet worden gedaan binnen vier maanden na de inwerkingtreding van dit besluit.

ARTIKEL III

Dit besluit treedt in werking met ingang van een door Ons te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen, dat dit besluit met de daarbij behorende toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

Gegeven

De Minister van Justitie,

Concept-nota van toelichting bij het ontwerp-besluit, houdende wijziging van het Uitvoeringsbesluit kinderbescherming (voortgezette hulpverlening)

Algemeen

Artikel 10a van de Beginselenwet voor de kinderbescherming, zoals dit is vastgesteld bij de Wet van 198 , Stb. houdende wijziging van de Beginselenwet voor de kinderbescherming en andere wetten in verband met de leeftijd waarop volgens het Burgerlijk Wetboek de meerderjarigheid wordt bereikt tot achttien jaar, luidt als volgt:

Artikel 10a. Volgens bij algemene maatregel van bestuur te stellen regelen kunnen een instelling als bedoeld in artikel 3, de kinderrechter en de raad voor de kinderbescherming subsidie in de kosten dan wel vergoeding van de kosten ontvangen ten behoeve van hen, die ten gevolge van het bereiken van de leeftijd van achttien jaren niet meer onder hun voogdij staan, niet meer onder toezicht zijn gesteld, dan wel niet meer voorlopig aan de zorg van de raad voor de kinderbescherming zijn toevertrouwd, met dien verstande dat geen subsidie of vergoeding meer kan worden verleend zodra betrokkenen de leeftijd van een en twintig jaren hebben bereikt dan wel eerder in het huwelijk treden.

In de memorie van toelichting op het ontwerp dat tot de zojuist genoemde wet heeft geleid, is aangegeven dat in het Uitvoeringsbesluit kinderbescherming regels voor de procedure voor het aanvragen en toekennen van de financiering voor voortgezette hulpverlening van materiële aard zullen worden gegeven. Daartoe strekt deze algemene maatregel van bestuur.

Voorgesteld wordt een nieuwe Afdeling VI, «Voortzetting van verblijf, verzorging en opleiding», toe te voegen aan titel V van het Uitvoeringsbesluit kinderbescherming, die betrekking heeft op de subsidies en kostenvergoedingen.

Door de regeling op te nemen in een afdeling VI en door daarin te spreken van «plaatsende instantie» en van «subsidie» naast «machtiging tot het in uitgaaf stellen van kosten» is zij zowel toepasselijk in geval van voortgezette hulpverlening aan voormalige pupillen van voogdij-instellingen, als in geval van zodanige hulpverlening aan jonge meerderjarigen die eerder onder toezicht waren gesteld of voorlopig aan de raad voor de kinderbescherming waren toevertrouwd.

Artikelen

Artikel 143a

Volgens het eerste lid van dit artikel zal de in het kader van een maatregel van justitiële kinderbescherming uit huis geplaatste minderjarige die ook na het bereiken van de leeftijd van achttien jaren voortzetting van de materiële hulpverlening wenst, de Minister van Justitie het verzoek daartoe kunnen doen. De materiële hulpverlening kan bestaan uit huisvesting, verzorging (voeding en kleding) en/of opleiding. De aanstaande meerderjarige zal zelf het verzoek moeten doen. In een eerder opgestelde artikelsgewijze uitwerking, die aan het College van Advies voor de kinderbescherming, het Werkorgaan Integratie Jeugdwelzijnswerk Nederland en de Afdeling Familie- en Jeugdrechtspraak van de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak voor advies is voorgelegd, werd uitgegaan van een verzoek van de plaatsende instantie. Ik meen echter dat in de thans gevolgde opzet, waarin het verzoek van de aanstaande meerderjarige, dus van de betrokkene zelf uitgaat, beter tot uitdrukking komt dat de voortzetting van de hulpverlening alleen op basis van vrijwilligheid van de zijde van de betrokken pupil mogelijk zal zijn. Bovendien kunnen, doordat de rol van de plaatsende instantie een adviserende is, complicaties worden vermeden. Te denken is daarbij aan de in het voorlopig verslag inzake het ontwerp dat tot de eerdergenoemde wet

heeft geleid, genoemde situatie dat de plaatsende instantie niet bereid zou zijn om voortzetting van de door pupil gewenste hulpverlening te bevorderen.

In overeenstemming met de in de memorie van antwoord (15 974, stuk nr. 7) aangegeven opzet zal ook reeds met ingang van de meerderjarigheid wijziging van de materiële hulpverlening kunnen worden verzocht.

Uit de bewoordingen van het eerste lid volgt duidelijk dat de voortgezette hulpverlening onmiddellijk dient aan te sluiten aan de hulpverlening die werd gegeven in het kader van een maatregel van justitiële kindbescherming. Indien dit niet het geval is, zal het verzoek dus geen grondslag in de regeling kunnen vinden.

Blijkens het tweede lid van artikel 143a zal het verzoek in beginsel niet later dan twee maanden voordat de betrokkene achttien jaar wordt, door deze kunnen worden gedaan. De termijn is zodanig gekozen dat op het verzoek tijdig vanwege het Ministerie van Justitie kan worden beslist.

Artikel 143b

Het verzoek dient te worden gesteld op een door de Minister van Justitie vastgesteld formulier. Het ligt in de bedoeling dit formulier eenvoudig van opzet te doen zijn. Desondanks zal in een aantal gevallen de betrokkene voor de invulling van het formulier de steun van anderen behoeven. Vandaar het voorschrift dat de plaatsende instantie de minderjarige zo nodig daarbij behulpzaam is. De formulering sluit niet uit dat anderen, zoals de gezinsvoogd of de pleegouders, ter zake optreden.

Volgens het tweede lid van het artikel zal de aanstaande meerderjarige bij zijn verzoek een advies van de plaatsende instantie betreffende het verzoek moeten voegen. In dit advies zal dus de kinderrechter, de voogdij-instelling of de raad voor de kindbescherming moeten uiteenzetten of de verzochte voortzetting van de materiële hulpverlening, dan wel – indien wijziging daarvan wordt gevraagd (de betrokkene wil bij voorbeeld naar een ander tehuis) – of de verzochte wijziging van de materiële hulpverlening wenselijk of noodzakelijk kan worden geacht.

Artikel 143c

Blijkens het tweede lid van dit artikel zal het verzoek ook voor een gedeelte kunnen worden ingewilligd. Zo zou bij voorbeeld voortzetting van de hulpverlening voor de duur van één jaar kunnen zijn verzocht, terwijl de adviezen van de plaatsende instantie of van het hoofd van de inrichting er op wijzen dat inwilliging voor die termijn niet wenselijk of noodzakelijk zou zijn. In zo'n geval zou het verzoek voor een gedeelte kunnen worden ingewilligd, doordat de duur van de hulpverlening waarvoor subsidie of machtiging wordt verleend, op een kortere termijn dan is gevraagd, wordt bepaald.

Volgens het derde lid zal de financiering van de na het bereiken van de leeftijd van achttien jaar voortgezette hulpverlening in beginsel ten hoogste voor de duur van één jaar kunnen geschieden. Op verzoek van de meerderjarige zal de gefinancierde hulpverlening telkens met een termijn van eveneens maximaal één jaar kunnen worden verlengd.

De Minister van Justitie zal de hulpverlening waarvoor subsidie of machtiging is verleend, ook op een eerder tijdstip kunnen doen eindigen. Te denken is hierbij aan de situatie dat de jonge meerderjarige niet langer op hulpverlening prijs stelt in welk geval aan de hulpverlening, die immers alleen op basis van vrijwilligheid zijdens de betrokkene kan geschieden, en de financiering daarvan een einde dient te komen.

De bepaling van het vierde lid ziet op het geval dat niet tijdig vóór het bereiken door de betrokkene van de leeftijd van achttien jaar door de Minister van Justitie op het verzoek zou zijn beslist. In zo'n geval geldt het verzoek als ingewilligd tot het tijdstip waarop de Minister zijn toewijzende of afwijzende beslissing heeft genomen. Verwacht mag worden dat deze situatie zich zel-

den zal voordoen. Het verzoek, waarbij de adviezen zijn gevoegd, dient immers in beginsel te zijn gedaan uiterlijk twee maanden voordat de betrokkene de leeftijd van achttien jaren bereikt, of – in geval van een verzoek tot verlenging – uiterlijk twee maanden voordat de door de Minister ingevolge het derde lid bepaalde termijn is verstreken.

Het vijfde lid stemt overeen met het slot van artikel 10a van de Beginselenwet voor de kindbescherming.

In verband met de taken die uit de Algemene Bijstandswet voortvloeien, dient het bestuur van de gemeente waar de betrokkene in het bevolkingsregister is opgenomen, op de hoogte te zijn van de omstandigheid dat vanwege het Ministerie van Justitie reeds materiële hulpverlening wordt gefinancierd (zesde lid).

Artikel 143d

Het ligt voor de hand dat indien aan het verblijf een einde komt (hetzij bij voorbeeld door een beslissing van de inrichting of van de pleegouders, hetzij omdat de jonge meerderjarige dit zelf wenst) vóór het tijdstip tot hetwelk subsidie in de kosten of machtiging tot het in uitgaaf stellen van de kosten is verleend, de Minister van Justitie van deze omstandigheden onverwijld op de hoogte dient te worden gesteld. Hij zal in zo'n geval met toepassing van artikel 143c, derde lid, de financiering van de hulpverlening op een eerder tijdstip doen eindigen.

Artikel 143e

Ter zake van hulpverlening die niet onmiddellijk aansluit aan hulpverlening die werd gegeven in het kader van een maatregel van justitiële kindbescherming wordt geen financiering vanwege het Ministerie van Justitie geboden. Het ligt in de lijn dit uitgangspunt ook te hanteren indien de voortgezette hulpverlening na een beëindiging weer wordt hervat.

Artikel III

Deze bepaling maakt het mogelijk dat het besluit in werking zal treden tegelijk met de Wet van 198 . houdende wijziging van de Beginselenwet voor de kindbescherming en andere wetten in verband met de verlaging van de leeftijd waarop volgens het Burgerlijk Wetboek de meerderjarigheid wordt bereikt tot achttien jaar.

De Minister van Justitie,